ΣΚΗΝΗ Δ'.

Μιμίκος μόνος

Ἡ θυσία πρέπει νὰ γίνῃ πέρα ὡς πέρα... νὰ τῆς δώσω τὸ διαζύγιο... (Γράφει, ὕστερα σηκώνεται. Μπορεῖ πιὰ νὰ ξανάρτουνε σὲ μένα ἐφτυχισμένες μέρες... νὰ γίνω καινούριος... νὰ ξεχάσω τὸν παλιὸ τὸν ἄνθρωπο; Ἢ ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς τί μπορῶ νὰ κάνω; Ἐκείνη πιὰ εἶναι ξένη... ἀλήθεια!.. Ὦ! ἐφτυχία μου ποῦ εἶσαι,.. ὦ! ὀνείραται! ὦ ἰδανικά! Καταστροφή! (Στέκεται ἀπότομα καὶ προσπάθεῖ ν' ἀκούσῃ. Ἀκούεται μιὰ μακρυσμένη φωνή. Ἡ φωνὴ λίγο-λίγο ἀκούεται πιὸ καλά, ὥσπου διακρίνουνται οἱ λέξες: Παράρτημαااα.. ἡ φυγὴ τῆς Λάρισσας, παράρτημαااα... Ὁ Μιμίκος τινάζεται). Συμφορά!.. Γενικὴ συμφορά! Μισά μας, ὅλα μισά... (Βάζει σὲ μιὰ τσάντα μερικὰ πράματα, φορεῖ τὸ καπέλο του. Κρατεῖ τὴν τσάντα). Ὅλα κομμάτιασμα θέλουνε, ὅλα ἀφάνισμα..: ὁ παλιὸς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ξεχαστῇ... καὶ τὸ πάιδί, τὸ παιδὶ τὸ ἀξεμάλλιαρο, τὸ ἀξυπόλυτο νὰ γίνῃ ἄντρας... ντυμένος μὲ τὸν καιρό... Συμφορά!

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Κλειούλα μονάχη

(Ἀνοίγει τὴν πόρτα τῆς κάμαράς της καὶ βλέπει τὸ Μιμίκο ποὺ χάνεται ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ βάθους. Εἶναι μαβροντυμένη, μὲ γάντια καὶ μακρὶ βέλο. Ἀνεβάζει τὸ βέλο της καὶ πλησιάζει στὸ γραφεῖο καὶ παίρνει ἕνα χαρτὶ καὶ διαβάζει· ὕστερα ψιθυρίζει) Δικιοσύνη!.. Ἀπολύτρωση!..

23 τοῦ Δεκ. 1905.

ΣΙΩΠΗ

Ποτὲ δὲ ματαστάθηκε τέτοιο λαμπρὸ φεγγάρι
Στὰ μεσουράνια ἀκίνητο νὰ χύνῃ τόσο φῶς.
Τὴ νύχτα αὐτὴ κοιμόντανε ἡ πόλη βυθισμένη
Στὸν ὕπνο καὶ τὴν σκέπαζεν ὁ πέπλος ὁ λευκός.

Αὔρας πνοὴ δεν τάραζε τὴν θεϊκιὰ γαλήνη,
Κάθε φωνὴ τὴν ἔσβυνε τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ
Καὶ μακρυὰ ἡ θάλασσα ἀτημολαμπισμένη
Στὴν ἀγκαλιὰ κοιμόντανε τοῦ ἀσπρότατου γιαλοῦ.

Τὰ μάτια μας μιλούσανε καὶ τρέμανε τὰ χείλη
Κι' ἐγὼ ὁ φτωχὸς δὲν ἤξερα μὲ λόγια νὰ σοῦ πῶ
Τὸν ὕμνον ὅπου ἀνέβαινε βαθυὰ ἀπὸ τὴν ψυχή μου
Καὶ τὄσβυνα στὰ χείλη σου μένα φιλὶ σιγό.

Περαίας, Μάρτης 1906.

Γ. Σ. ΖΟΥΦΡΕΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 1θ. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 1θ

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου (Ὀφθαλμιατρεῖο), Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή).

Ἡ συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ

ΜΙΑ

δωρεὰ γιὰ τοὺς γεροὺς ἀθρώπους. Νά τί ζητήσαμε τόσες φορὲς ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ «Νουμᾶ» καὶ νά τί ἔρχουνται νὰ κάνουνε σήμερα δυὸ μεγαλόκαρδοι πατριῶτες ποὺ ἀποφασίσανε νὰ ἱδρύσουν τὸ Γυμναστικὸ Σκολειό. Κέρδος σημαντικὸ κι αὐτὸ ποὺ τὸ χρωστᾶμε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, ἀφοῦ τὰ Σουηδικὰ θάματα μᾶς ἀνοίξανε τὰ μάτια καὶ μᾶς κάνανε νὰ νιώσουμε πῶς πλάθουνται τὰ γερὰ κορμιὰ καὶ πῶς οἱ λαοὶ δοξάζουνται.

Οἱ ἄρρωστοι κ' οἱ σακάτηδες εὐεργετηθήκανε ἀρκετὰ ἴσαμε τώρα. Οἱ Σκολαστικοὶ πήρανε καὶ παίρνουν τὸ πλουσιώτερο μερτικὸ (τὸ μερτικὸ τοῦ λιονταριοῦ) ἀπὸ τὴ Ρωμαΐκη, ἰδιωτικὴ καὶ δημόσια, γενναιοδωρία. Μοναχὰ οἱ γεροὶ ἀθρῶποι μένανε παραγκωνισμένοι. Γι' αὐτὸ ἴσα ἴσα ἡ δωρεὰ τοῦ Ρόστοβιτς καὶ τοῦ Τσανακλῆ ἔχει μεγάλη σημασία καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη καὶ ἡ πιὸ εὐγενικιὰ νίκη ποὺ κερδίζουμε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες— ὄχι νίκη ποδιῶν ἢ χεριῶνε, νίκη σὲ πήδημα, σὲ τρέξιμο ἢ σὲ πάλεμα, ἀλλὰ νίκη τῆς ψυχῆς, καὶ γιὰ τέτια τὴ χαιρετᾶμε.

«Τὸ αὔριο γλήγορα θᾶναι καὶ καλύτερο» ἔλεγε ὁ ἀρχαῖος ποιητής, κι αὐτὸ τὸ «καλύτερο αὔριο» θὰ μᾶς τὸ φέρει τὸ Σ ή μ ε ρ α ποὺ ἄρχισε νὰ γίνεται κάπως καλό. Ὅπως βρεθήνε δυὸ πατριῶτες σήμερα νὰ φροντίσουνε γιὰ γ ε ρ ὰ κ ο ρ μ ι ὰ, θὰ βρεθοῦνε κι ἄλλοι δυό, ἢ καὶ περισσότεροι, αὔριο νὰ φροντίσουνε γιὰ γ ε ρ ὰ μ υ α λ ὰ, καὶ τὸ Γυμναστικὸ Σκολειὸ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ φέρει, γλήγορα ἢ ἀργά, τὸ ἀδέρφι του, τὸ Πνευματικὸ Σκολειό, ἀφοῦ καὶ τὰ δυὸ Σκολειὰ μᾶς λείπουνε, καὶ τὰ δυὸ Σκολειὰ μᾶς χρειάζουνται γιὰ νὰ πλάσουμε γεροὺς ἀθρώπους, γιὰ νὰ βαστάξουμε στὴ ζωὴ τὸ Ἔθνος μας. Καιρὸς πιὰ νὰν τὸ νιώσουμε ἐμεῖς αὐτό, νὰν τὸ νιώσουν οἱ πλούσιοι πατριῶτες, ἀφοῦ τὸ ἐπίσημο Κράτος κοιμᾶται κάτου ἀπὸ τὶς κοινοβουλευτικὲς δάφνες του.

ΓΥΡΙΣΕ

ἀπὸ τὴν Κύπρο ὁ Ματσούκας, ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν ὑποδοχὴ ποὺ τοῦ κάνανε κεῖ κάτου κ' ἑτοιμος, ἀφοῦ λίγο ξεκουραστεῖ στὴν πατρίδα του, νὰ ξακολουθήσει τὰ πατριωτικά του ταξίδια.

Ἀπὸ τὴν Κύπρο μάζωξε, ἀπαγγέλνοντας τὰ τραγούδια του, ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα γιὰ τὸν Ἐθνικὸ Στόλο, μὰ δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ τὸν ἐνθουσιάζει· ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Ματσούκα κρατιέται: ἀπὸ ψηλότερα, εἶναι καθαρὰ ποιητικὸς ἐνθουσιασμός, μὴν ἔχοντας καμιὰ σκέση μὲ τὶς χιλιάδες, ὁ ἁγνὸς ἐνθουσιασμὸς ποὺ γεννιέται στὴν ψυχὴ ὅταν κανεὶς νιώθει πὼς μὲ τὰ λόγια του καὶ μὲ τὶς πράξες του συγκινεῖ τὶς ψυχὲς κι ὄχι μοναχὰ τὰ κεμέρια.

- Πόσες χιλιάδες μᾶς ἔφερες ἀπὸ τὴν Κύπρο; τονὲ ρωτήσαμε τὸ Ματσούκα, ἀλλὰ ἡ ἀπάντησή του εἴταν·

—Μὴ ρωτᾶς γιὰ χιλιάδες, ἀλλὰ γιὰ πατριῶτες, γιατὶ πατριῶτες ἔφτειανα κεῖ κάτου.

Τὸ Ματσούκα τὸν εἶπαν *Ἑλληνοπλάστη* καὶ τοῦ ἀξίζει στ' ἀλήθεια ὁ μεγάλος καὶ βαρὺς αὐτὸς τίτλος.

Ο ΣΕΡΙΓΚ

ὁ νικητὴς τοῦ Μαραθώνισου μᾶς ἔδωσε μιὰ συνταγὴ ποὺ ἂν τὴν ἀκολουθήσουμε, λέει, πιστὰ θὰ

καρδιὰ τοῦ πατέρα της δέχτηκε νὰ τὸν πάρῃ. Τότες αὐτὸς σηκώνεται μὲ τὴ χαρὰ ἐκείνη καὶ πάει καὶ κάνει προξενιὰ καὶ τοῦ γραμματικοῦ του.

Αὐτὸς ζήτησε ν' ἀποφύγῃ μὰ δὲν τὸ κατάφερε. Τοῦ εἶπε πῶς δὲν παντρεύεται, τοῦ εἶπε πῶς εἶναι μικρός, πῶς ἔχει φαμέλια καὶ περιμένουν ἀπὸ κεῖνον οἱ ἀδερφάδες κ' ἡ μάννα του, τοῦ κάκου. Ὅλα ὁ γέρος τὰ εὐκόλυνε, κι ὅταν τοῦ εἶπε πλιὰ πῶς ἐγὼ ἔγινα ἀφορμὴ κ' ἤρθες σ' αὐτὴ τὴ θέση, κ' ἐσὺ καταδέχεσαι νὰ μοῦ χαλάσῃς τὴν καρδιά; Τότες πλιὰ αὐτὸς γυρίζει καὶ τοῦ λέει· Ὡς αὔριο τουλάχιστο νὰ σκεφτῶ. Ἂς εἶναι, λέει ὁ γέρο δικαστής. Τὸν ἀφίνει καὶ φεύγει, νὰ σκεφτῇ ὁ γραμματικός. Σηκώνεται αὐτὸς τότε καὶ πάει καὶ ρωτᾶ τὶς γειτόνισσες, τί πρᾶμα εἶναι τοῦ δικαστὴ ἡ κόρη. Τί συστήματα ἔχει κι ἀφότου ἤρθα ἐδῶ τέσσερα χρόνια τώρα δὲν τὴν εἶδα; Ἄχ, παληκάρι μ' λέν αὐτές. Αὐτὴ ἡ κοπελλοῦδα εἶναι καλή, μὰ ἔχει μιὰ λαχτάρα νὰ γίνῃ καλογριὰ κι ὁ πατέρας δὲν τὸ στέργει· γι' αὐτὸ κάθεται κλεισμένη καὶ δὲ βγαίνει πουθενά. Θαρρεῖ πῶς ἅμα ἔβγῃ ὄξω θὰ τὴν παντρέψῃ ὁ πατέρας της. Τότες αὐτὸς λέει· Ἄ! καλὰ τὴν ἔχω. Γυρίζει, παγαίνει στὸ δικαστήριο, καθίζει, νά κι ὁ γέρο δικαστὴς κ' ἔρχεται. Τί χαμπάρια; τοῦ λέει. Σκέφτηκες; Ναί, λέει, τ' ἀποφάσισα νὰ μὴ σοῦ χαλάσω τὴν καρδιά. Ἐκεῖνος πλιὰ πέταξε ἀπ' τὴ χαρά του ποῦ ἔκανε τέτοιο γαμπρό. Τὸν παίρνει πάει στὸ σπίτι του, κάνουν τὰ συνηθισμένα, ἀρραβωνιάζει τὴν κόρη του, ὕστερα ἀπὸ κομάτι καιρὸ ἀρχινᾶ κι ὁ γάμος, στεφανώνουν κιόλα. Τοὺς πήρανε, γαμπρὸ καὶ νύφη, καὶ τοὺς πήγανε στ' ἀρχοντικὸ ποὺ τοὺς εἶχαν ἑτοιμασμένο νὰ κατοικήσουν. Σὰ μείνανε μοναχοί τους, λέει ὁ γαμπρὸς στὴ νύφη. Ἔχω ἕνα κρυφὸ λόγο νὰ σοῦ πῶ. Ὀρκίζεσαι πῶς δὲ θὰ τὸ πῇς ποτὲ σὲ κανέναν; Ὀρκίζουμαι, λέει αὐτή. Νὰ μὴ σὲ χαρῶ κι ἂν τὸ πῶ. Τότε λέει αὐτός· Ἐγὼ εἶμαι γυναίκα σὰν ἐσένα. Ἔρχεσαι νὰ ζήσουμε μαζὶ σὰν ἀδερφάδες, χωρὶς νὰ μάθῃ ποτὲ κανεὶς τίποτα; Ἀπόρησε αὐτή, ὅμως χάρηκε καὶ παραπολὺ ποῦ τανε θηλυκὸς ὁ γαμπρός, καὶ θὰ ζοῦσε πάλε σάνε πρῶτα. Καλά, λέει ἡ νύφη, κ' ἐγὼ καλήτερο πρᾶμα δὲ μποροῦσα νὰ ὁρῶ. Θὰ σ' ἔχω σὰν ἀδερφή, καὶ θὰ ζοῦμε πολὺ ὄμορφα κι ἀγαπημένα. Μὰ πές μου, τί σ' ἔκανε νὰ φαίνεσαι πῶς εἶσαι ἄντρας κι ὄχι γυναῖκα; Καθίζει αὐτὸς καὶ δηγοῦται ὅλη του τὴν ἱστορία. Τότες ἡ νύφη λέει στὸ γαμπρὸ· Ὀρκίζεσαι κ' ἐσὺ πῶς δὲ θὰ φύγῃς ποτὲς ἀπὸ κοντά μου κι ἂν ἔρτουν ἀκόμα καὶ σὲ ζητήσουν καμιὰ φορά; Ὀρκίζουμαι λέει, στὴν ἀγάπη μας. Κ' ἔτσι ζοῦσαν πλιὰ σὰν ἀδερφάδες.

Ἂς τοὺς ἀφήσουμε τώρα ὅπως τοὺς ξέρει ὁ κόσμος ὅλος, τὰ γαμπρὸ καὶ τὴ νύφη νὰ χαίρουνται τὰ καλά τους, κι ἂς πᾶμε στὸ παλάτι νὰ δοῦμε τί γίνεται ἀφότου ἔβγαλαν τὸ παιδί τους ὁ βασιλὲς καὶ ἡ βασίλισσα καὶ τὄστειλαν στὰ μακρινά. Ἐκεῖ τώρα ἄλλες ἀρχοντιές. Ἄλλα καλὰ μεγαλήτερ' ἀπὸ τὰ πρῶτα. Τὴ βασίλισσα ὅμως πάντα ὁ καημὸς τὴν ἔτρωγε, ποῦ πῆγε κι ἄφησε στὰ ξένα τὸ παιδί της.

Ἔκανε κ' ἕνα γιὸ σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ κ' ἐκεῖνος πλιὰ εἴταν ἡ χαρὰ τοῦ βασιλιᾶ. Μεγάλωσε ὁ γιός των, ἔγινε 19—20 χρονῶν παληκάρι, κι ὅσο μεγάλωνε κι αὐτό, τόσο τὸν ἔτρωγε ὁ καημὸς πόβλεπε τὴ μάννα του πάντα λυπημένη καὶ μαυροφορεμένη. Μιὰ μέρα τὴν ξεμοναχεύει καὶ τῆς λέει· Ἄ μ' ἀγαπᾶς, μητέρα, πές μου το, τί ἔχεις καὶ σὲ βλέπω πάντα δακρυσμένη. Ἐσὺ μιὰ βασίλισσα, καὶ νὰ φορῇς πάντα μαῦρα καὶ νὰ κλαίγῃς καθαμέρα, τί ἔχεις μαθέ; Πές μου το, ἂ μ' ἀγαπᾶς. Τί νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου, ἐσὺ δὲν εἶσαι γιὰ καημοὺς καὶ γιὰ πίκρες. Ἄφησέ μὲ νὰ λυώνω ἐγὼ μοναχή. Ὄχι, μητέρα. Ἀπὸ δῶ εἶχε, ἀπὸ κεῖ εἶχε, τὴν ἀναγκασε καὶ τοῦ τὰ εἶπε ὅλα! Τὸ παληκάρι σάστισε σὰν τἄκουσε, ὕστερα λέγει στὴ μάννα του· Ἔρχεσαι νὰ πᾶμε νὰ τὴ βροῦμε τὴν κόρη μας καὶ τὴν ἀδερφή μου; Ἴσως σώ-